

reportage

David Herbert is een jonge kunstenaar die Amerikaanse iconen een nieuw en dubbelzinnig leven inblaast.

Per T-Ford naar het gekkenhuis

Tekst: Herman Rosenberg **Foto's:** Saatchi Gallery, Postmasters New York, Herman Rosenberg en David Herbert

Hij moet als kunstenaar uit New York toch wat gewend zijn, zou je denken. En toch is hij lyrisch over Den Haag. Niet over het Lange Voorhout, maar over een timmeratelier aan de Oude Haagweg in Loosduinen. „It's like paradise for me, man,” zegt David Herbert.

Atelier Van Zijderveld, niet ver van de Maria Hemelvaartkerk, heeft alles wat de jonge Amerikaanse kunstenaar nodig heeft. Rekken vol hout, wanden vol bouten, moeren en schroeven, en vooral alle denkbare zaag- en boorapparaten. Terwijl het weer buiten halverwege mei prachtig is, sluit Herbert zich op in de bedrijfsruimte. In een dikke week ontstaat daar onder zijn handen *Western Model*.

Het is, in één zin, een combinatie van een T-Ford en een oud *Victorian* huis. Het huis lijkt wel een beetje op dat uit de horrorfilm *Psycho* van Alfred Hitchcock, merken we terloops op. „Het is het huis uit *Psycho*,” zegt Herbert droogjes, terwijl hij het reservewiel van de Ford tegen de achterkant van het bouwsel schroeft. En daarmee hebben we meteen het belangrijkste kenmerk van David Herberts kunst te pakken. Hij kiest Amerikaanse iconen uit - objecten, afbeeldingen die iedereen meteen herkent - maar vervormt die vervolgens, zodat ze een andere betekenis krijgen, of beter misschien, een dubbele bodem.

Maar wat moeten we hiermee, met deze absurde camper, die zo mee kan rijden in een carnavalsoptocht? „De T-Ford staat voor de revolutie die de auto teweegbracht. Niet alleen door de mobiliteit voor de gebruikers, maar ook door de door Ford uitgevonden lopende band. De Fords speelden een rol in de trek naar het Westen in de crisistijd, zoals beschreven door John Steinbeck. Het huis staat voor Californië. Het is eigenlijk zomaar een associatie.”

We mogen er zelf van alles bij bedenken. Lekker met z'n allen naar The West om

» **'Western Model' gaat over de trek naar het Westen, de T-Ford speelde daarin een grote rol**

daar in handen te vallen van psychopaten als Norman Bates uit de film waaraan Herbert refereert? De *American Dream* die strandt in een spookmotel? Van Henry Ford tot Charles Manson? Maar zo somber hoeft nu ook weer niet, van Herbert. Je kunt *Western Model* ook zien als een leuk Amerikaans plaatje. „Jets in de sfeer van Norman Rockwell,” zegt de kunstenaar. Rockwell (1894-1978) was in de jaren veertig en vijftig de beroemdste Amerikaanse

tijdschriftillustrator, die bekend werd met hyperrealistische schilderijen van kinderen, padvindders, honkballers en huiselijke scènes.

David Herbert (1977) studeerde in zijn geboorteplaats Seattle en in Richmond (Virginia). Daarna verstuigde hij zich in New York. „Niets mis met Seattle, maar op het gebied van de actuele kunst moet je toch in New York zijn. Daar kom je iedereen tegen, daar zijn de galleries,” vertelt hij.

De zeer productieve kunstenaar nam al aan talloze exposities deel in Amerika, maar ook in Rotterdam en Haarlem. Ook verkocht hij werk aan een aantal musea en aan de vermaarde Saatchi Gallery in Londen. Dat kocht het intrigerende *Beautiful Superman* aan, dat gedurende Den Haag Sculptuur te zien zal zijn in de Kloosterkerk. Zo mooi is de stripheld overigens niet, want hij is dood. Het pak slobbert om de kale botten, de laarzen zijn aangevreten door rotting en verval. De hangende schedel met uitgegroeid haar en baardje roept associaties op met de Christusfiguur. David Herbert speelt opnieuw zijn briljante spel.

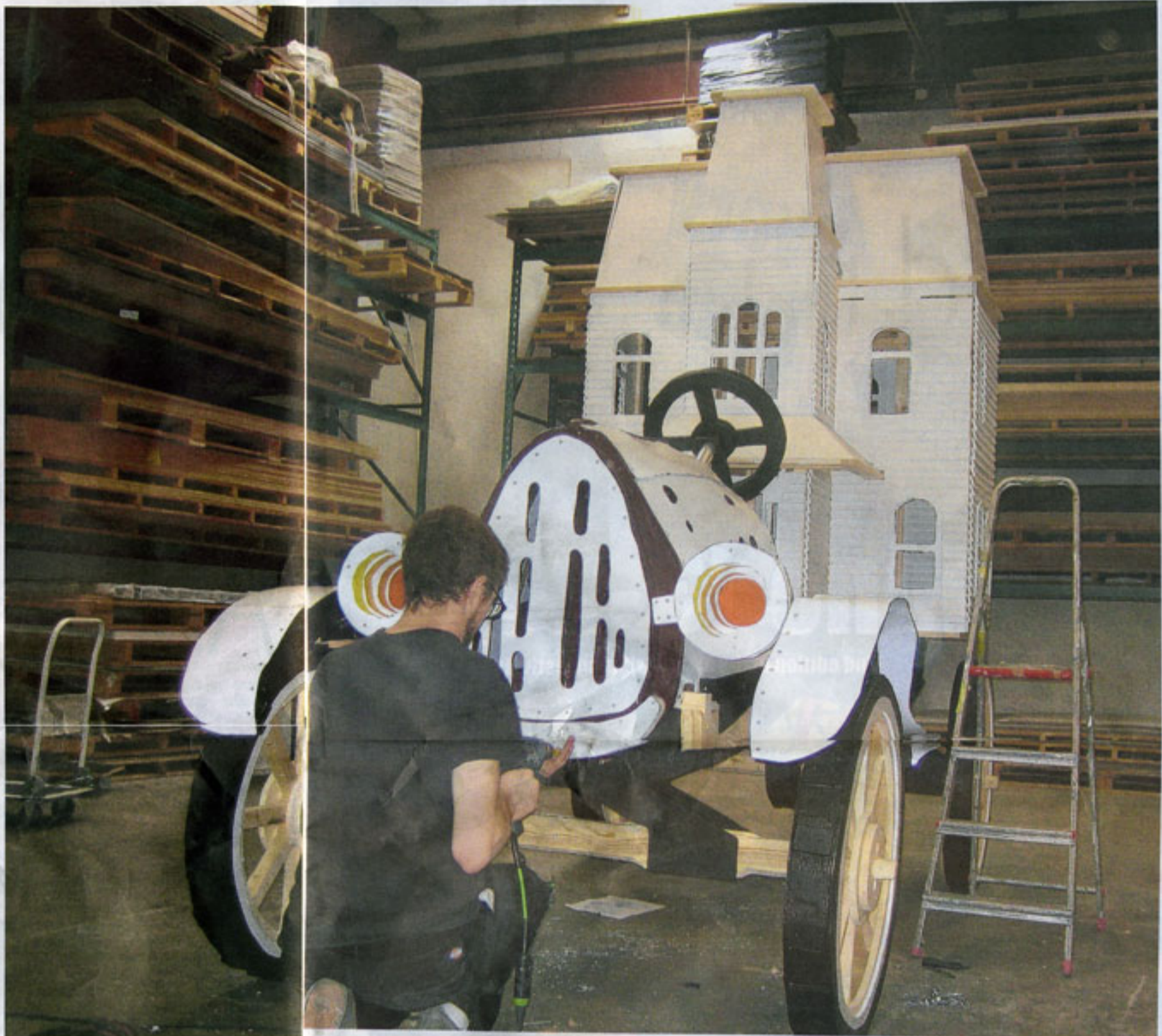
Een maand eerder ontmoeten we de kunstenaar in zijn atelier in Brooklyn. Ergens diep verborgen in een typisch Amerikaans industrieel landschap, tussen verlaten en nog gebruikte bedrijfsgebouwen staat een oud pakhuis waar jonge kunstenaars atelierruimte kunnen huren. Een studio op Manhattan is immers onbetaalbaar.

Het Haagse T-Ford-project bestaat dan alleen nog maar in Herberts hoofd en in een boekje met losse schetsen. Hij is nog volop bezig met een ander project, de *Enterprise*, het ruimteschip uit de tv-serie *Star Trek*. „Ik bouw het helemaal van gevonden materiaal. Hout, plastic, stukken elektriciteitsbuis, van alles. Er zitten gaten in het ruimteschip, zodat je naar binnen kunt kijken en een glimp kunt opvangen van het 'Utopia' dat de *Enterprise* is. Dat schip is een maatschappij in het klein. Dat vind ik een interessant gegeven.”

Maar ook hier is er de geheel eigen draai die Herbert eraan geeft. *America, back to the future* luidt de titel. Het ruimteschip ziet eruit als een opgegraven artefact van een bijna vergeten beschaving. „En het wordt nu gebruikt door holbewoners,” zegt David met een mysterieuze glimlach.

Beautiful Superman, de stripheld na zijn dood.

David Herbert sleutelt in Atelier Van Zijderveld in Den Haag aan zijn *Western Model*, een T-Ford met het huis uit de film *Psycho* als opbouw.

Back to the future. Holbewoners hebben bezit genomen van de *Enterprise*, het ruimteschip uit *Star Trek*.

Het hoofd van Beautiful Superman, dat associaties oproept met de Christusfiguur.

Freedom Emilie Gordenker

Essentieel voor de kunstenaar

Geboren: 5 februari 1965, Princeton, New Jersey. Beroep: directeur van het Mauritshuis in Den Haag.

„Ik heb een Nederlandse moeder en een Amerikaanse vader. Mijn jeugd bracht ik door in Amerika, maar 's zomers kwamen we altijd naar Nederland. Je hebt dan twee culturen en daardoor voel je je enigszins ontworteld. Maar het heeft ook ontworteld. Maar het heeft ook z'n voordelen, want daardoor kun je zelfstandig nadenken en leer je goed de sterke kanten van beide culturen te herkennen. Het is leuk om te zien hoe deze twee culturen straks bij elkaar komen op de beeldentoonstelling. Het thema van dit jaar vind ik prachtig. Vrijheid is essentieel voor kunstenaars om mooi en origineel werk te maken. Voor mij is intellectuele vrijheid het voornaamste. Dat je een mening mag hebben over alles en mag denken wat je wilt. In Amerika wordt dit tezamen met individualiteit van jongs af aan bij je gekweekt. Deze concepten zijn ontzettend belangrijk voor de kunst. Dat Amerikanen dat individualisme belangrijker vinden dan elders wellicht het geval is, komt door hun geschiedenis. Zij hebben geworsteld om van het kolonialisme af te komen en daarna is dat steeds verder doorgevoerd. Ik ben in ieder geval ontzettend benieuwd hoe de kunstenaars het thema Freedom hebben opgepakt en welke interessante werken hieruit voort zullen komen.”